Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich

oö landes bibliothek

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:
Director: Mag. Renate Plöchl
Deputy director: Mag. Julian Sagmeister
Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek
Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:
Email: landesbibliothek(at)ooe.gv.at
Telephone: +43(732) 7720-53100

¶ Quia natura est principiū motꝰ ⁊ quietis in hac scia intendimus naturaꝫ opꝫ nos narrare primo motū quid sit. Q.ō.j.

Circa libruꝫ tertiū q̃rit. Utrū motꝰ sit aliq̃ realis entitas distincta eēntialr a termio ad quē est. Et p̄o videt q̃ nō sit aliq̃ entitas: qꝛ oīs entitas nouiter acqsita ⁊ pducta p̄supponit pductionē in pducente. sꝫ motꝰ nōn pōt p̄supponere istaꝫ pductionē in pducēte. g̃ ⁊c. maiꝛ pbat. qꝛ oē pducēs in q̃ztū pducēs est p̄ue pducto. sic cā est p̄ꝛ effectu. g̃ illō p qō pducēs dī formalr pducēs erit p̄ue pducto. sꝫ p pductionē pducēs dī formalr pducēs. g̃ ⁊c. minoꝛ pbat. tuꝫ qꝛ motꝰ eēt motꝰ. nā oīs pductio successiua dī motꝰ. pductio aūt p quā motꝰ pduceret eēt successiua sic ipse motꝰ. tū etiaꝫ qꝛ seq̃ret p̄cessus in ĩfinituꝫ. qꝛ argueret de ista pductiōe sic de motu. ita q̃ pductiōis erit pductio. ⁊ sic in ĩfinitū. ¶ Cōfirmat. idē nō est cā suiipsi nec rō formalis pductiua. motꝰ igit nō pōt seipso formalr pduci. g̃ opꝫ q p aliā pductionē. ¶ Ꝑ. arguit q̃ nō sit realis entitas. pbo. illa entitas nō est realis cuiꝰ neutra ps est ex̄ aiam exñs. sꝫ neutra ps motꝰ est ex̄ aiaꝫ exñs. g̃ ⁊c. mi. pꝫ. qꝛ oēs ptes motꝰ ptibꝰ tpis mēsurātur. sꝫ oīs ps tpis vel est p̄terita vl futura. g̃ filr oīs ps motꝰ. sꝫ p̄teritū ⁊ futurū nō sunt ex̄ aiaꝫ qꝛ illō qō fuit vel erit nō est. g̃ ⁊c. ¶ Tertio pbat q̃ eiꝰ entitas nō sit distincta a termino ad quē. naꝫ ly vt dicere phs hic in textu. motꝰ. n. nō est p̄teres ad q̃s ē motꝰ. g̃ ⁊c. idē vt dicere cōmētatoꝛ. ꝫ. hui. dicēs q̃ motꝰ nō differt a termino. nisi p̄m pfectuꝫ ⁊ iperfectum.

Ad oppositū Oīs entitas que est effectꝰ alicuius poᶜ realis est entitas realis. sed motꝰ est hꝰ vt pꝫ. ergo. ⁊ per ꝓñs cum manifeste non sit terminus erit realis entitas distincta a termino.

Respondeo Ubi sic p̄cedaꝫ. Primo ingrā de qditate motꝰ ⁊ diffinitione. Secō in quo gñe sit. Tertio si est entitas realis vel solum ab aia. ¶ Quantū ad primū primo ponet diffinitio. Ari. quā dat de motu ⁊ ipsa declarabit. 2° ponet alia diffinitio magis spālis. ¶ De p̄ Ari. sic diffinit motū hic. motꝰ est actꝰ entis in poᵃ. p̄m q̃ in poᵃ. vt dealbatio est actꝰ dealbabilis in q̃ztū dealbabile est. ¶ Ad huiꝰ diffōnis declarationē pono aliq̃ dicta. ¶ Primū est istud. q̃ ista diffinitio datur per addita menta. ponit inquā sub̄m ita q̃ illud qō ponit in recto ponitur loco gñis ⁊ ad eēntiā motꝰ ptinēs. puta actꝰ. illud aūt qō ponitur in obliquo ponit loco dīe ⁊ est extra eiꝰ eēntiaꝫ ⁊ hoc est totū residū puta entis in poᵃ p̄m q̃ in poᵃ. ¶ 2ᵐ dictū est q̃ mobile ante motū est i duplici poᵃ. puta mouēri. ⁊ ad terminuꝫ motꝰ. primā poᵃᵐ terminat mouēri: ⁊ iō est eiꝰ actꝰ sicut terminꝰ illius poᶜ. secūdā vō terminat terminus motꝰ. ¶ 3ᵐ dictū est. q̃ in oī motu est duplex respectus. vnus ipsius motꝰ ad poᵃᵐ p̄cedentē que terminat per ipm. ⁊ p̄m hoc dī actꝰ alicuiꝰ. ¶ Aliꝰ est ad cōplemētū. puta ad actū pfectū ⁊ p̄m ly dī entis in poᵃ. ⁊ iō motꝰ est actꝰ q̃dā ipfect. qꝛ ad aliū ordinabilis vl ordinat. ¶ 4ᵐ dictū ē. q̃ duplex ē actꝰ: q̃dā pfectꝰ: q̃dā ipfectꝰ. pfectꝰ vt terminꝰ motꝰ. ipfectꝰ pōt distingui. qꝛ q̃dā ē q absolute p̄ficit suū sbm nō in ordine ad aliō. vt nigredo q̃ i cōpatōe ad albedinē ē actꝰ ipfectꝰ alicuiꝰ qō ē in poᵃ ad albedinē. ⁊ iste actꝰ nō hꝫ rōnē motꝰ. ¶ Est aliꝰ actꝰ ipfectꝰ q nō p̄ficit sbm absolute sꝫ in ordie ad aliō. ⁊ ipm sbm ordinat ad aliud: ⁊ iste actꝰ hꝫ rōnē motus.

De secūdo hujꝰ primi articuli pono aliq̃s p̄ōnes. ¶ Pria est ista. q̃ motꝰ formalr sumptꝰ distinguit eēntialr ⁊ realr a termio ad quē est. pbat. q̃cūq; sic se hnt q̃ vno manēte alteꝫ nō manet: ⁊ vno corrupto alteꝫ nō corrūpit ista talia nō sunt idē realr nec eēntialr sꝫ motꝰ ⁊ eiꝰ terminꝰ sunt hꝰ. g̃ ⁊c. ma. pꝫ p iplicationē ōditiōis. mi. pbat. suppositō. n. q̃ aliqō mobile debeat mouēri ab isto loco q est tholose ad locū q est parisiꝰ certū est q̃ terminꝰ istiꝰ motꝰ nō est motꝰ. nā habitibꝰ p̄ñtibꝰ in mā cessat motꝰ. p̄ de gñatōe. Silr corrupto motu manet terminꝰ. acqsito. n. termio cessat motꝰ. g̃ ⁊c. ¶ Itē nulla entitas formalr successiua est eadē formalr cū entitate p̄manēte sed motꝰ formalr est entitas successiua. pꝫ. qꝛ nō hꝫ oēs ptes simul. terminus aūt est entitas p̄manēs. qꝛ q̃ztitas p̄manēs est terminꝰ motꝰ. g̃ ⁊c. ¶ Ꝑ. ipole est q̃ eadeꝫ res sui ipsi sit pductiua. nec p̄nᵐ pductōis. vñ Aug. p̄ de tri. Nulla p̄ꝛius est res quē seipsam gignat. p qō pbat q̃ sit distictio iter patrē ⁊ filiū in diuinis. sꝫ motꝰ est rō pductiua termini. nā p motū acqrit terminꝰ. g̃ ⁊c. ¶ 2ᵃ ppō est. q̃ motꝰ nihil aliud est nisi successiua gñatio ptis post partē. hoc pbat sic. nā illud est motus per qō acqrit terminꝰ motꝰ. sꝫ per gñationē successiuā ptis post partē ipsi foꝛᶜ acqrit ipsa foꝛᵃ: vt pꝫ. g̃ ⁊c. hec est intentio cōmentatoris plane in. ꝫ. huiꝰ. q dicit. q̃ motꝰ nō est nisi acqsitio ptis post partē. ¶ Cōfirmat. motꝰ nō est ipsa foꝛᵃ ad quā est. nec ptes foꝛᶜ ipsi adinuicē succedētes. pꝫ p easdē rōnes sicut de foꝛᵃ. nec est fluxus foꝛᶜ vt pbat in tertia ppōne. ergo ⁊c. ¶ 3ᵃ ppō est ista. q̃ motꝰ nō est ipse fluxus forme. hec pbat. qꝛ fluxus foꝛᶜ nō est aliud q̃z successio sēdm p̄ius ⁊ posteriꝰ. sēdm q̃ pars posterioꝛ dī aduenire p̄oꝛi. sꝫ p̄us ⁊ posteriꝰ nō sunt ipse motꝰ cū sint sbtiue in motu sēdꝫ p̄bm. ⁊ cōmētatorē. 4. huiꝰ. g̃ ⁊c. ¶ Cōtra duas p̄mas ppōnes arguit p ō p̄mā. s. q̃ motꝰ nō distinguat realr a termino. naꝫ cōmētatoꝛ recitat duas opi. de motu. ꝫ. huiꝰ. hᵃ est q̃ motus est fluxꝰ foꝛᶜ. sēda q̃ est foꝛᵃ fluēs. hᵃ ingt est famosioꝛ. sēda verioꝛ. Et in alio cōmēto dicit q̃ motꝰ nō differt a termio nisi sic pfectū ⁊ ipfectū. ¶ Ꝑ. a q̃cūq; motꝰ capit suā vnitatē ⁊ distinctionē ab illo nō distinguit. sꝫ motꝰ accipit suā vnitatē ⁊ distōnē a termino. s. huiꝰ. g̃ ⁊c. ma. pꝫ. qꝛ eadē sunt p̄nᵃ essendi ⁊ distinguēdi. ¶ Cōtra sēdam ppōnē arguit. nā tūc sequeret q̃ idē nūo eēt sub diuersis spēbꝰ. ꝓñs est falsum. g̃ ⁊ aūs. pbat ꝓñtia. suppono q̃ aliqō albū debeat denigrari ita q̃ albedo sit ifra. 10. gradus. tunc si motꝰ eēt gñatio ptis post partē ipsi foꝛᶜ ad quā est motꝰ: p talē motū vel acqreret aliqd de esse termini. puta de nigredine. vel nihil. si nihil sequit q̃ nō sit hꝰ gñatio. si aliqd. cū in toto motu ifra decimū gradū sit sub albedine. si acqrat aliqd de termio distinguet specifice ab illo. g̃ ⁊c. ¶ Cōfirmat. qꝛ certū est q̃ si aliqd mouetur ab aliq̃ loco ad aliuꝫ distātē. certū est q̃ in tali motu adhuc nihil hꝫ de loco distāti. g̃ ⁊c. ¶ Rūdeo ad p̄mū dico q̃ nūquā fuit ista distictio cōmētatoris. sꝫ Aui. in sua phy. ponit q̃si derisiue istā distōnē. sꝫ p alio cōmēto pono istā distinctionē. q̃ motꝰ pōt duplr sumi. p mō formalr pro illa foꝛᵃ seu entitate successiua q̃ est termini acqsitiua. alioᵒ pōt sumi mālr p illa. vꝫ. foꝛᵃ p̄m quā est motꝰ. ⁊ istoᵒ motꝰ nō est nisi ipsa foꝛᵃ q̃ est in tali fluxu. ita q̃ si iste motꝰ sit solū motꝰ intentiōis ipsi forme sic ipsa foꝛᵃ in termino a q̃ est elusdē eēntie specifice saltē cū ipsa foꝛᵃ in termio ad quē. aliq̃ aūt ptingit q̃ nō est sic motꝰ intentiōis. puta cū est motꝰ ab albedie in nigredinē q̃ specifice sunt distincta. ⁊ istoᵒ certū ē q̃ in ipa albedo q̃ ē i fluxu ē specifice distincta a termio illo. ¶ Ad 2ᵐ dico q̃ motꝰ nō hꝫ suā vnitatē ⁊ distōnē ab ipso termino nisi extrinsece. itrisece aūt ⁊ formalr hꝫ a sua ppa entitate. ¶ Ad 3ᵐ nego ꝓñtiā. vbi sciendū q̃ de illo sic imaginoꝛ q̃ q̃ aliqō mobile mouetur. partim hꝫ de termino a quo ⁊ partim hꝫ de termino ad quē nō formalr. sed q̃si p̄m quādā dispositionē. q̃ñ q̃ aliqō albū dꝫ denigrari ipm remittit que qdē remissio disponit ad nigredinē ⁊ ēt per pallorē. filr de loco vnoᵒ dī q̃ verū est de loco imediato sic q̃ oē qō mouet ad